

<i>Sorszám:</i> Ny/14.	<i>Tárgy:</i> Bihar község Hegyközkovácsi települé- sével testvértelepülési szerződés megkötése
<i>Döntéshozatal módja:</i> Egyszerű többség	<i>Véleményező bizottság:</i> Humán és Szociális Bizottság
<i>Tárgyalás módja:</i> Nyílt ülés	<i>Előkészítette:</i> Hajdu Livia PR referens

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Önkormányzata testvértelepülési kapcsolatot ápol Gyergyószentmiklóssal és Magyarittabéval.

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete 291/2016. (IX.01.) számú határozatával határozott és egyértelmű szándékát fejezte ki, hogy meg kívánja erősíteni Hegyközkovácsi településsel a testvértelepülési kapcsolatát, valamint felhatalmazta polgármesterét a Hegyközkovácsi településsel kötendő testvértelepülési megállapodás előkészítésére, a szükséges tárgyalások és egyeztetések lefolytatására.

A szándéknyilatkozatot 2016. szeptember 9-én írták alá az akkori polgármesterek Izsó Gábor (Békés) és Nagy Gizella (Bihar). (1. számú melléklet)

A Békés és Hegyközkovácsi települések közötti kapcsolat előzményeiről Mucsi András önkormányzati képviselő számolt be a testület 2016. szeptember 1-i ülésén. Hegyközkovácsi egy kis falu, amely Bihar megyében fekszik és Bihar (Biharia) településsel együtt alkot egy községi önkormányzatot (communa). A román közigazgatásban több kisebb település rendelkezik egy közös önkormányzattal. A község földbirtokosa (Ertsey-család) a XX. század fordulóján tönkrement, földjét a bank elárverezte. Békésről tehetős gazdák ott hitel felvételével a likviditási gondokat megoldva földbirtokot vásároltak. 1920 után Magyarországon nagy infláció volt, így a hatalmas adósság is lényegében elillant. 1920 után a község Románia része lett, de a békési telepesek nem tértek haza, mert a békerendszert ideiglenesnek tekintették és reménykedtek a felülvizsgálatban. A békésiek jó része református volt, de több baptista család is odaköltözött. Az okányi telepesek mind baptista vallásúak voltak. Jelenleg a falusi református gyülekezet tagjainak 60 %-a a békésiek leszármazottjai.

A második világháború alatt több terület visszatért a Magyar Királysághoz (Felvidék, Kárpátalja, Erdély, Délvidék), és a trianoni országterület települései számos testvérvárosi kapcsolatot építettek ki az "újakkal". Békésnek két ilyen kapcsolata alakult ki.

Békés város 1941-ben kötött testvértelepülési szerződést a Bihar megyei Hegyközkovácsi faluval, ahol számos békési család leszármazottja él ma is. 1941-ben a családi kapcsolatok még élők voltak.

Előterjesztés Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2023. március 23-i ülésére

Békés város képviselő-testülete 1941. március 31-én tartott közgyűlésén kimondta, hogy Hegyközkovácsit testvértelepülésévé fogadja.

A határozat: "A képviselő-testület egyhangúlag és nagy lelkesedéssel mondja ki, hogy a visszatért Hegyközkovácsit testvér községévé fogadja. Ezzel a határozatával bizonyítani akarja látható jelekben is, hogy Békés község közönségének szíve együtt dobog a visszatért erdélyi rész magyarságával s együtt akarja a boldogabb és magyarabb ország jövőjét biztosítani. Tudomásul veszi a képviselőtestület, hogy a községi előljáróság a képviselőtestület utólagos jóváhagyása reményében a testvér község támogatása terhére országzászlót szerzett be és adományozott a második testvér községnek." Ezt Hegyközkovácsi község képviselő-testülete a 7/1941. számú határozatával jóváhagyta, a határozatot megküldte Békés nagyközségnek is. Ezt a békési képviselő-testület a 3212/1941. számú határozatával augusztus 25-én tudomásul vette. Így jött létre a testvértelepülési kapcsolat.

Ez a kapcsolat 1944 után megszűnt. A határváltozásokat az 1945-ös fegyverszünet és az 1947-es párizsi béke semmissé nyilvánította. Hegyközkovácsi Románia része maradt. A családi kapcsolatok élénkek maradtak egészen az 1990-es évekig, a közeli rokonok természetes elhalálózása folyamatának befejeződéséig. 1990 után Mester Péter, a Békési Városvédő és Szépítő Egyesület néhai elnöke többször is járt a faluban és szorgalmazta a kapcsolatfelvételt. Sajnos ez nem járt komolyabb eredménnyel. A kapcsolatok javulása 2016 tavaszához köthető.

Ezért 2016. március 15-én Békés küldöttsége felkereste a falut és országzászlót adományozott nekik.

Hegyközkovácsi és Békés kapcsolatának felelevenítésében és újratárgyalásában kiemelkedő szerepet vállalt Mucsi András önkormányzati képviselő.

Szilágyi Zoltán, Bihar község polgármestere (Hegyközkovácsi településnek nincs önálló polgármestere) és Lovász István képviselő találkoztak Békés városvezetőivel a XXIII. Madzagfalvi Napokon. Békés másik két testvértelepülésével, Magyarittabé és Gyergyószentmiklós képviselőivel közösen elültették az „összetartozás fáját” a Honfoglalás téren a trianoni jubileumi évre tervezett, de a koronavírus-járvány elleni védekezés miatt elhalasztott eseményen, amelyre végül a Madzagfalvi Napok keretében, 2021. augusztus 20-án került sor.

Polgár Zoltán, Békés város alpolgármestere tárgyalásokat kezdeményezett Szilágyi Zoltánnal, Bihar község polgármesterével a Békés város által előkészített Békés és Hegyközkovácsi települések közötti testvértelepülési szerződés előkészítésére és aláírására vonatkozóan.

Hegyközkovácsi településsel folyamatos a kapcsolattartás, a delegációk és egyházi csoportok is folyamatosan érkeznek a városi rendezvényekre (Madzagfalvi Napok, Kolbászvigalom)

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 286/2021. (IX.30.) számú határozattal döntött arról, hogy testvértelepülési szerződést köt Bihar községgel. A szerződéskötés eddig nem történt meg. Amennyiben a képviselő-testület és a román külügyminisztérium jóváhagyja, a testvérvárosi megállapodást várhatóan a 2023. augusztus 18-20. között megrendezésre kerülő Madzagfalvi Napokon írnia alá Békés város és Bihar község (Hegyközkovácsi), ennek érdekében a korábban már aláírt szándéknyilatkozat módosításra került Bihar község részéről az ottani ügyrendi és jogszabályokhoz igazítva. (2. számú melléklet)

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől az előterjesztés megtárgyalását és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza polgármesterét és jegyzőjét a Bihar község által előkészített, a határozat mellékletét képező magyar és román nyelven megírt szándéknyilatkozat, illetve Békés és Bihar testvértelepülési szerződésének aláírására.

Határidő: intézkedésre azonnal

Felelős: Kálmán Tibor polgármester

Békés, 2023. március 17.

Kálmán Tibor
polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

Szándéknyilatkozat

**Nagy Gizela polgármester által képviselt Bihar – Hegyközköväcsi Település,
Románia**

és

**Izsó Gábor polgármester által képviselt Békés Település, Magyarország
között jön létre.**

A két fél közötti előkészítő megbeszélések és tevékenységek alapján, valamint mindkét fél elkötelezettsége a demokrácia, az emberi jogok, a társadalmi egyenlőség és a kölcsönös megértés mellett, az Aláíró felek a civil társadalom, az egyes ember és a közösségek iránt érzett felelősségük tudatában úgy döntöttek, hogy az általuk képviselt Önkormányzatok közötti partneri viszonyt közös nyilatkozatban nyilvánítják,

A különböző országok városai közötti barátság lehetővé teszi a szoros kapcsolatok megteremtését az érintett városok lakosai között. A kölcsönös jó viszonyok elősegítik, hogy a partner városok lakosainak mindennapi életét megismerjük, megkönnyítik a tapasztalatcserét és közös tervek realizálását. Jelen partnerség lehetőséget adhat arra is, hogy a testvérvárosok lakosai bemutassák saját történelmüket és hagyományukat a partnerek részére.

Békés, 2016. szeptember 9.

Izsó Gábor
Polgármester
Békés Település, Magyarország

Nagy Gizela
Polgármester
Bihar – Hegyközköväcsi Település,
Románia

Békés Város Önkormányzatától

5630 Békés, Petöfi u. 2. Pf.: 80 • Telefon: 66/411-011, 411-377 • Fax: 66/411-230
E-mail: varoshaza@bekesvaros.hu
Honlap: www.bekesvaros.hu

Szándéknyilatkozat

Békés Város Önkormányzata (Magyarország) ezúton szeretné kifejezni abbéli szándékát, hogy **Bihar Községgel (Románia)** az érvényben lévő törvényes keretek között, egy testvértelepülési szerződést köthessen. Ezen igényünk alapjául a közösségeink tagjai között már régóta fennálló baráti és jószomszédi viszony állnak, melyekről úgy hisszük, formális keretek között tovább erősödhetnek.

Rendkívül megtisztelő lenne számunkra, ha elfogadnák jelen felkérésünket arra nézve, hogy Békés városa és Bihar község között immáron hivatalosan is létrejöhessen a testvértelepülési kapcsolat.

Megköszönve eddigi fogadókészségüket, a további gyümölcsöző és eredményekben gazdag együttműködés reményében,

tisztelettel,

Kálmán Tibor
polgármester
Békés

Dátum: 2023. ....

Békés Város Önkormányzatától

5630 Békés, Petöfi u. 2. Pf.: 80 • Telefon: 66/411-011, 411-377 • Fax: 66/411-230

E-mail: varoshaza@bekesvaros.hu

Honlap: www.bekesvaros.hu

Scrisoare de intenție

Prin prezenta *Autoguvernarea Oraşului Békés (Ungaria)* își exprimă intenția și dorința de a se înfrăți cu *Comuna Biharia (România)*, pe fondul relațiilor tradiționale de prietenie și colaborare informale, preexistente deja acestei adrese oficiale.

Vom fi deosebit de onorați ca la nivelul oraşului Békés să avem încheiat, în baza legislației în vigoare, un acord oficial de parteneriat și de colaborare cu Comuna Biharia.

În speranța unei conlucrări fructuoase, vă mulțumim anticipat!

Cu respect,

Kálmán Tibor
primar
Békés
Ungaria

Data: 2023. ....

ROMÂNIA
JUDEȚUL BIHOR
COMUNA BIHARIA

Biharia str. Cetății nr. 12
cod poștal 417050
CIF 4820305
Tel/Fax 0259369716
E-mail: secretariat@comunabiharia.ro
www.comunabiharia.ro

Consiliul
Local al Comunei Biharia
Județul Bihor
România
Ungară

Autogovernarea
Orașului Békés
Județul Békés
Republica

ACORD DE COLABORARE ȘI ÎNFRĂȚIRE

Consiliul Local al Comunei Biharia – România, respectiv Autogovernarea Orașului Békés – Republica Ungară, denumite în continuare Părți,

- recunoscând importanța colaborării transfrontaliere în domenii de interes comun, intensificând astfel procesul de integrare și coeziune la nivel european;
- având în vedere legăturile strânse de înțelegere reciprocă dintre cele două comunități;
- ținând seama de relațiile tradiționale existente între România și Republica Ungară;
- în scopul dezvoltării relațiilor culturale, economice și de prietenie dintre locuitorii celor două unități administrative;
- luând în considerare:
  - *Tratatul de înțelegere, cooperare și bună vecinătate între Republica Ungară și România, semnat la Timișoara, la 16 Septembrie 1996*
  - *Convenția-cadru europeană privind cooperarea transfrontalieră a colectivităților sau autorităților teritoriale, adoptată la Madrid, la 21 Mai 1980;*
  - *prevederile și prioritățile programelor Uniunii Europene de sprijin a cooperării transfrontaliere,*

au convenit următoarele:

1. Comuna Biharia și Orașul Békés își exprimă intenția de colaborare prin intermediul constituirii unei relații de înfrățire, cu respectarea competențelor de care dispun, în conformitate cu legislațiile statelor lor și care respectă întru-totul normele internaționale în vigoare și corespunde fără echivoc principiilor cuprinse în acordurile de cooperare încheiate între cele două țări.

2. **Obiectivele generale** ale prezentului acord de colaborare sunt următoarele:

- a) aprofundarea relațiilor de bună vecinătate dintre cele două localități și locuitorii acestora;
- b) identificarea domeniilor potențiale de cooperare transfrontalieră;
- c) organizarea și coordonarea acelor activități care promovează colaborarea părților în plan social, economic, cultural, educațional, ocrotirea sănătății și turism;

- d) implementarea unor programe concrete în domenii de interes comun;
- e) promovarea unor relații de cooperare la nivelul locuitorilor și al specialiștilor din diverse domenii de activitate

3. **Obiectivele specifice** și domeniile de activitate ale colaborării sunt următoarele:

- a) realizarea unor schimburi de informații relevante din domeniul colaborării transfrontaliere și asigurarea accesului la aceste informații pentru un cerc cât mai larg de persoane;
- b) constituirea unor relații economice reciproce și a unor raporturi comerciale bazate pe schimburi de mărfuri;
- c) dezvoltarea serviciilor de calitate și a relațiilor de parteneriat dintre organizațiile care facilitează activități economice;
- d) exploatarea posibilităților oferite de turism, în mod special a celor din domeniul turismului rural, promovarea unor proiecte comune în acest domeniu;
- e) sprijinirea legăturilor transfrontaliere dintre instituțiile de educație din cele două localități, promovarea stabilirii unor colaborări profesionale în acest domeniu;
- f) elaborarea și implementarea în parteneriat a unor proiecte din cadrul Programelor Europene Interreg;
- g) schimburi reciproce de programe culturale;
- h) organizarea unor evenimente, competiții sportive comune și reciproce;
- i) Întocmirea și implementarea unor proiecte comune;
- j) implementarea și promovarea unor relații de colaborare dintre cultele religioase ale celor două localități;
- k) facilitarea cooperării și a schimbului de experiență a grupurilor de pompieri voluntari din cele două localități;
- l) promovarea schimbului de experiență între funcționarii celor două administrații locale.

În baza acordului de mai sus, comuna Biharia din România și orașul Békés din Republica Ungară își exprimă intenția unei colaborări durabile și implementarea unei relații de înfrățire între cele două localități.

Prezenta înțelegere se încheie pe o durată nedeterminată și intră în vigoare de la data ultimei comunicări privind aprobarea acesteia de către autoritățile administrative locale competente.

Pentru Consiliul Local al
Comunei Biharia

Primar
Ing.Szilágyi Zoltán

Pentru Autogovernarea
Orașului Békés

Primar
Kálmán Tibor

ROMÂNIA
JUDEȚUL BIHOR - BIHAR MEGYE
COMUNA BIHARIA - BIHAR KÖZSÉG

Biharia str. Cetății nr. 12, cod poștal 417050 CIF 4820305 Tel/Fax 0259369716
E-mail: secretariat@comunabiharia.ro www.comunabiharia.ro

Bihar Község
Önkormányzata
Bihar megye
Románia
Köztársaság

Békés Város
Önkormányzata
Békés Vármegye
Magyar

Testvértelepülési együttműködési megállapodás

amely Bihar Község Önkormányzata – Románia, illetve Békés Város Önkormányzata – Magyarország (a továbbiakban „felek”) között jön létre az alábbiak szerint:

- elismerve a határokon átívelő közös érdekek céljából történő együttműködés jelentőségét, amely révén tovább erősödnek az európai integrációs és kohéziós törekvések;
- figyelembe véve a két település közösségei között már régóta fenálló szoros kapcsolatokat;
- tekintettel a Románia és Magyarország közötti jószomszédi viszonyra;
- továbbá a két település lakóinak jövőbeli kulturális, gazdasági és baráti kapcsolatainak kiépítése és ápolása érdekében;
- alapul véve: - a Magyar Köztársaság és Románia között Temesvárott, 1996. szeptember 16-án aláírt, a megértésről, az együttműködésről és a jószomszédaságról szóló Szerződést,
  - az 1980. május 21-én Madridban aláírt Európai Keretegyezményt a területi önkormányzatok és közigazgatási szervek határ menti együttműködéséről,
  - valamint előtérbe helyezve az Európai Unió által szorgalmazott és támogatott határokon átívelő együttműködési programok célkitűzéseit,

az alábbiakban állapodnak meg:

1. A felek együttműködési szándékukat fejezik ki egy testvértelepülési és együttműködési megállapodás megkötésére, amit a hatályban lévő törvényi keretek és előírások tiszteletben tartásával, valamint az erre vonatkozó nemzetközi, illetve a két ország között érvényben lévő szerződések és az ezekben rögzített jogi normák tiszteletben tartásával tesznek meg.
2. Jelen együttműködési megállapodás **általános célkitűzései** a következők:
  - a) a két település közötti jószomszédi kapcsolatok elmélyítése,

- b) a határon átívelő együttműködési lehetőségek behatárolása,
- c) a szociális, gazdasági, kulturális, oktatási, egészségügyi, illetve turisztikai együttműködést szorgalmazó tevékenységek megszervezése és koordinálása,
- d) közös pályázati programokban való partnerség kialakítása,
- e) minden olyan jellegű együttműködési kapcsolat támogatása és szorgalmazása mindkét fél részéről, amely ezt a testvérkapcsolatot tovább erősítheti.

3. Jelen együttműködési megállapodás sajátos célkitűzései a következők:

- a) a határon átívelő együttműködési lehetőségekkel kapcsolatos tapasztalatcserek, fórumok, megbeszélések szervezése közösségi, illetve szakmai szinten,
- b) gazdasági – kereskedelmi együttműködés előmozdítása bizonyos helyi termékek kölcsönös ismertetése és akár forgalmazása révén,
- c) a kölcsönös gazdasági tevékenységeket elősegítő színvonalas szolgáltatások biztosítása,
- d) konkrét együttműködési kapcsolatok kiépítése a turizmus, ezen belül pedig főleg a falusi és kistérségi turizmus területén,
- e) a két település oktatási-nevelési intézményei közötti szakmai kapcsolatok kiépítése, közös programok, work-shops szervezése, a pedagógusok közötti szakmai tapasztalatszere, diákok kölcsönös kirándultatása, stb.
- f) az Interreg Ro-Hu európai uniós pályázati programban való közös részvétel,
- g) közös kulturális programok szervezése,
- h) sportesemények, szabadidős tevékenységek, versenyek közös szervezése,
- i) mindkét fél érdekeit szolgáló közös pályázat kiírása és megvalósítása,
- j) az egyházi felekezetek egymás közötti határon átnyúló együttműködését célzó tevékenységek szorgalmazása és támogatása,
- k) a két település önkéntes tűzoltó egyesületei közötti tapasztalatszere és közös felkészülési alkalmainak szervezése és támogatása,
- l) a két önkormányzat köztisztviselői és közalkalmazottai közötti szakmai tapasztalatszerek, work-shops szervezése és támogatása.

A fentiek értelmében, Bihar Község Önkormányzata (Románia) és Békés Város Önkormányzata (Magyar Köztársaság) ezáltal kívánja kifejezni együttműködési szándékát ennek a hosszú távra szóló testvértelepülési szerződésnek a megkötésével.

Jelen megállapodás meghatározatlan időre szól és a felek döntéshozatali testületei általi jóváhagyása és elfogadása után lép hatályba.

Bihar Község Önkormányzata nevében

Békés Város Önkormányzata nevében

Szilágyi Zoltán
polgármester

Kálmán Tibor
polgármester